

Håkan Littbrand

Populärvetenskaplig sammanfattning Demensfonden

Demens medför ett stort lidande då sjukdomen påtagligt påverkar hela livssituationen för den drabbade och dess närstående. Demenssjukdom tillhör samhällets mest resurskrävande kroniska sjukdomar och är den främsta orsaken till beroende i aktiviteter i det dagliga livet (ADL) bland äldre personer. Inom 2–3 år efter att sjukdomen har diagnostiserats har ungefär hälften av de drabbade flyttat till särskilt boende i Sverige. Då antalet personer med demens kommer att öka dramatiskt förordar Världshälsoorganisationen (WHO) att demens bör prioriteras som ett globalt folkhälsoproblem. Förutom en gradvis försämrad kognitiv förmåga så är de negativa konsekvenserna vid demens många och komplexa. Den komplexa problematiken antyder att multidimensionella interdisciplinära rehabiliteringsinsatser krävs för att nå optimal effekt, det vill säga att återvinna eller bibehålla bästa möjliga funktionsförmåga samt skapa goda villkor för ett självständigt liv och ett aktivt deltagande i samhällslivet. Den vetenskapliga kunskapen är dock mycket begränsad vad gäller effekter av rehabiliteringsperioder innehållande multidimensionell interdisciplinär rehabilitering bland personer med demens. Detta arbetssätt har i studier visat sig vara mycket framgångsrikt vid rehabilitering av patienter inneliggande på sjukhus med komplexa geriatriska problem. Det övergripande syftet med detta forskningsprojekt är därför att bland äldre personer med demens i ordinärt boende och deras närstående utvärdera om ett personcentrerat multidimensionellt interdisciplinärt rehabiliteringsprogram, inkluderat utbildning och stöd för närstående, kan minska de negativa konsekvenserna av demenssjukdomen, ha en positiv effekt på hälsa, öka delaktigheten i samhället och minska samhällskostnaderna. Det primära målet är att fördröja flytt till särskilt boende. 196 personer med demens, 60 år och äldre, samt eventuell närstående randomiseras (lottas) till kontrollgrupp (sedvanlig vård) eller till ett personcentrerat multidimensionellt interdisciplinärt rehabiliteringsprogram med två uppföljningstillfällen.

I dagsläget pågår rekrytering av de 60 första personerna med demenssjukdom till studien. Hälften av dessa kommer att genom lotten erbjudas rehabilitering med start februari 2016.